

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrámové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **R. R. A. A.**, zast. Mgr. Umarem Switatem, advokátem, se sídlem Praha 4, Kloknerova 2212/10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o žalobě podané žalobcem proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 9. 2006, č. j. OAM-1130/LE-05-05-2006, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 47 Az 76/2006, k návrhu žalobce na vyloučení soudců Krajského soudu v Praze z projednávání a rozhodování této věci,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Praze JUDr. Věra Šimůnková **n e n í v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 47 Az 76/2006.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 9. 2006, č. j. OAM-1130/LE-05-05-2006, byla zamítnuta žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu).

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce u Krajského soudu v Praze žalobu, v níž navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení. Spis uvedeného soudu obsahuje též vyjádření žalovaného k podané žalobě, usnesení ze dne 6. 10. 2006, č. j. 47 Az 76/2006 – 12, o ustanovení tlumočníka z jazyka arabského Mgr. Emada Othmana, zaměstnance Poradny pro uprchlíky, a konečně podání stěžovatelova zástupce Mgr. Umara Switata ze dne 25. 10. 2006, jímž oznamuje převzetí zastoupení žalobce v této věci (doloženo současně předloženou plnou mocí), žádá o odročení soudem nařízeného jednání a vznáší též námitku podjatosti soudců Krajského soudu v Praze.

Konkrétně uvádí, že v zastoupení svého mandanta a na jeho pokyn vznáší námitku podjatosti proto, že klient se bezprostředně před jednáním, a to dne 24. 10. 2006 dozvěděl od určité osoby informaci, že ze strany soudu je předem rozhodnuto o jeho právní věci vedené pod sp. zn. 47 Az 76/2006. Klient se domnívá, že soud se nebude pečlivě zabývat jeho návrhy na doplnění dokazování ani pečlivě zjišťovat skutkový stav věci. Má proto pochybnosti o nepodjatosti soudu, neboť podle jeho názoru se soud snaží jeho žádost zamítnout před uplynutím 45-ti denní lhůty ode dne podání žaloby a tak mu znemožnit jako účastníku

řízení doplnit důkazy, jejichž opatření z jiné země je časově náročné, a to zároveň za stavu, kdy nemá sám možnost do své země telefonovat a tak požadovat zaslání listinných důkazů. Proto je žalobce přesvědčen, že soud není nestranný a se zřetelem na způsob projednávání věci je podjatý. Uvedl dále, že žalobce doplní důvody, které jej vedou k námitce podjatosti do 7 dnů.

K námitce podjatosti se vyjádřily soudkyně Krajského soudu v Praze JUDr. Věra Šimůnková, Eva Havlová, Olga Stránská a Dalila Marečková tak, že k účastníkům řízení, zástupci žalobce ani k věci samé nemají žádný vztah.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodování věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům, nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívající v postupu soudce v řízení o projednáváné věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle § 8 odst. 3 téhož zákona soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (článek 1 odst. 1 Ústavy ČR). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednáváné věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejně nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorií nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšmu pozorovali (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezájatý vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též I. ÚS 370/04).

V posuzované věci Nejvyšší správní soud uvádí, že byť se k námitce podjatosti vznesené žalobcem vyjadřovaly všechny soudkyně správního úseku krajského soudu, jež věci tohoto druhu rozhodují, 4. senát Nejvyššího správního soudu rozhodoval o vyloučení pouze soudkyně JUDr. Věry Šimůnkové, neboť to má, jak vyplývá ze spisu, podle rozvrhu práce uvedeného soudce rozhodovat o podané žalobě.

Z návrhu na vyloučení soudců Krajského soudu v Praze podané žalobcem vyplývá, že námitku podjatosti odůvodňuje tím, že se bezprostředně před jednáním, a to dne 24. 10. 2006 dozvěděl od určité osoby informaci, že strany soudu je předem rozhodnuto a je proto přesvědčen, že soud není nestranný. Přislíbil doplnit důvody, které jej vedly k vyslovení námitky podjatosti ve lhůtě 7 dnů od jejího vznesení, tj. do 3. 11. 2006. V uvedené lhůtě, ostatně ani později – až do předložení věci Nejvyššímu správnímu soudu (15. 12. 2006) tak neučinil.

K výše uvedenému tvrzení žalobce Nejvyšší správní soud uvádí, že za dané situace jde o nepodložené domněnky, jimiž se pro jejich nekonkrétnost nelze zabývat. Pokud žalobce vyslovuje přesvědčení, že soud o jeho věci rozhodl předem, jde o přesvědčení ničím nepodložené, neboť jednání nařízené soudem na den 26. 10. 2006 bylo k žádosti žalobceva zástupce (za účelem opatření důkazů, které žalobce hodlá získat ze země původu a k rozhodnutí o námitce podjatosti) odročeno na neurčito. Z obsahu spisu je tedy zřejmé, že krajský soud dosud nerozhodl ve věci, přičemž jeho dosavadní procesní postup nevzbuzuje jakékoliv pochybnosti o nepodjatosti soudu. Naopak soud všem dosavadním návrhům žalobce vyhověl, ustanovil ve věci tlumočníka z jazyka arabského, odročil jednání tak, aby žalobce měl možnost opatřit si důkazy, které hodlal získat ze země původu a vyčkal též před předložením spisu Nejvyššímu správnímu soudu lhůty, v níž žalobce přislíbil doplnit důvody, které jej vedly k námitce podjatosti. Teprve po jejím marném uplynutí byl spis předložen Nejvyššímu správnímu soudu. Obava z toho, že soud znemožní žalobci doplnit důkazy je tudíž zatím předčasná a ničím nepodložená, neboť ve věci dosud jednáno nebylo. Ostatně eventuelní námitky proti procesnímu postupu soudu může žalobce uplatnit v opravném prostředku proti rozhodnutí soudu o věci.

Se zřetelem k tomu, že důvody uplatňované žalobcem nejsou způsobilými vyvolat pochybnosti o nepodjatosti soudkyně, která má podle rozvrhu práce ve věci rozhodovat, neboť jsou založeny pouze na subjektivním hledisku žalobce, a dále vzhledem k tomu, že soudkyně JUDr. Věra Šimůnková se necítí být z projednávání a rozhodnutí věci vyloučena, neshledal Nejvyšší správní soud návrh žalobce na vyloučení této soudkyně z projednávání a rozhodování věci důvodným a rozhodl tak, že výše jmenovaná soudkyně není vyloučena z projednávání a rozhodování věci, vedené u uvedeného soudu pod sp. zn. 47 Az 76/2006.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. prosince 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu